

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.305/16

van 5 juni 2026

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de harmonisatie in functie van het nieuw Strafwetboek en overige wijzigingen’

Op 30 april 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de harmonisatie in functie van het nieuw Strafwetboek en overige wijzigingen’.

Het voorontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 28 mei 2026. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 juni 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van Vlaams decreet strekt er in hoofdorde toe het decreet van 15 februari 2019 ‘betreffende het jeugddelinquentierecht’ (hierna: Jeugddelinquentiedecreet) in overeenstemming te brengen met het nieuw Strafwetboek (hierna ook: nieuw Sw.). Er wordt onder andere een *status quo* nagestreefd voor wat betreft de zwaarte van de feiten die aanleiding kunnen geven (of niet) tot bepaalde reacties. Daartoe worden verwijzingen opgenomen naar de strafniveaus in het nieuw Strafwetboek of worden de bestaande opsommingen van strafbepalingen aangepast. Voorts worden die opsommingen geactualiseerd, rekening houdend met de achterliggende beleidskeuzes inzake de zwaarte van de feiten en worden verwijzingen naar een aantal nieuwe feiten of omschrijvingen erin opgenomen. Er zijn ook enkele verduidelijkingen en technische aanpassingen.

De wijzigingen worden achtereenvolgens doorgevoerd in de regeling van het toepassingsgebied van het jeugddelinquentierecht (artikel 3 van het voorontwerp), de duur van de voorbereidende rechtspleging (artikel 4), de elektronische monitoring (artikelen 5 en 8), het kortverblijf (artikelen 6 en 9), de gesloten oriëntatie (artikel 7), de sancties gesloten begeleiding (artikelen 10 en 11), de terbeschikkingstelling (artikel 12) en de uithandengeving (artikel 13).

Het aan te nemen decreet treedt in werking op 1 september 2026 (artikel 20).

VORMVEREISTEN

3. De stellers van het voorontwerp hebben om een advies van het College van de hoven en rechtbanken verzocht, maar dat advies werd nog niet verkregen. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van dat advies nog wijzigingen zou ondergaan,² moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Namelijk andere wijzigingen dan deze waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of dan deze die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

ALGEMENE OPMERKING

4. Het voorontwerp betreft de maatschappelijke reactie op jeugddelinquentie. Zoals de Raad van State reeds opmerkte in advies 62.779/3 van 18 april 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het Jeugddelinquentiedecreet,³ houdt die reactie vaak een inperking in van fundamentele rechten en vrijheden, mogelijk met ernstige gevolgen op persoonlijk, relationeel, sociaal en professioneel vlak. Dergelijke regelgeving moet dus aan hoge eisen beantwoorden en een zorgvuldige uitwerking krijgen, des te meer nu het gaat om minderjarigen, weliswaar met inachtneming van de maatschappelijke dimensie en de belangen van slachtoffers.

De decreetgever beschikt over een ruime beoordelingsbevoegdheid bij de uitwerking van een systeem van jeugddelinquentierecht. Die bevoegdheid wordt echter begrensd door de rechtszekerheid, de duidelijkheid, de toegankelijkheid en de interne consistentie van de regelgeving en door het respect voor de grondrechten die relevant zijn voor minderjarigen.⁴

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. Artikel 3 van het voorontwerp wijzigt artikel 5, eerste lid, 2°, van het Jeugddelinquentiedecreet, zodat daarin de bevoegdheid van de jeugdrechtbank wordt geregeld ingeval van doding in het verkeer en het veroorzaken van een integriteitsaantasting in het verkeer. De gemachtigde bevestigde dat er ook moet worden verwezen naar artikel 107/1 nieuw Sw., namelijk verzwaarde doding in het verkeer.

Die verwijzing moet bijgevolg worden opgenomen.

Artikelen 5 en 8

6.1. Artikel 5 van het voorontwerp vervangt artikel 25/0, eerste tot derde lid, van het Jeugddelinquentiedecreet, dat het opleggen van een elektronische monitoring tijdens de voorbereidende rechtspleging regelt. Artikel 8 van het voorontwerp vervangt op analoge wijze artikel 34/0, eerste tot derde lid, van hetzelfde decreet, dat het opleggen van een elektronische monitoring tijdens de rechtspleging ten gronde regelt.

In de ontworpen artikelen 25/0, vierde lid, en 34/0, vierde lid, van het Jeugddelinquentiedecreet wordt bepaald voor welke feiten een elektronische monitoring is uitgesloten. De vraag rijst of het in het licht van het beginsel van de proportionaliteit van de straf

³ *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1670/1.

⁴ Zie ook adv.RvS 74.679/16 van 10 januari 2024 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het Vlaams decreet van 19 april 2024 'tot wijziging van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de opheffing van de leeftijdsgrens en de mogelijkheid van elektronische monitoring in de fase van de voorlopige rechtspleging en overige wijzigingen', opm. 4 (*Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 2013/1).

kan worden aanvaard om het instrument van de elektronische monitoring op de daar bepaalde ruime wijze *a priori* onbeschikbaar te maken voor de jeugdrechter, respectievelijk de jeugdrechtbank.

Luidens het bestaande vierde lid van beide bepalingen moet de rechter bij het opleggen van een elektronische monitoring immers reeds rekening houden met het feit of het jeugddelict een gevaar vormt voor de fysieke of psychische integriteit van de persoon of de personen met wie de minderjarige verdachte op het verblijfsadres zal samenwonen. Bovendien lijkt een minderjarige verdachte of delictpleger⁵ daardoor te worden onderworpen aan een strengere regeling dan een meerderjarige verdachte of veroordeelde.⁶ In de memorie van toelichting wordt nochtans verwezen naar het decreet van 19 april 2024⁷, waarin, wat de elektronische monitoring betreft, onder andere werd uiteengezet dat de uitzonderingen “zijn gealigneerd op de uitzonderingen voor elektronisch toezicht als autonome sanctie bij volwassenen”⁸.

6.2. In de ontworpen artikelen 25/0, vierde lid, 6°, en 34/0, vierde lid, 6°, van het Jeugddelinquentiedecreet worden feiten “gepleegd in een context van intrafamiliaal geweld” uitgesloten van het opleggen van een elektronische monitoring. In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat naar dat begrip op die algemene manier wordt verwezen “teneinde te verzekeren dat het decreet toekomstbestendig is in geval van de invoering van nieuwe misdrijven”. In de bijlage wordt wel een overzicht gegeven van welke misdrijven precies worden bedoeld.

Het in de artikelen 12 en 14 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel is van toepassing op reacties inzake jeugddelinquentie.⁹ De vraag rijst in dat verband vooreerst of de omschrijving van feiten “gepleegd in een context van intrafamiliaal geweld” duidelijk genoeg is voor de rechter om te bepalen ten aanzien van welke feiten de elektronische monitoring (niet) kan worden opgelegd. Het verdient aanbeveling de bedoelde feiten op te sommen in de ontworpen artikelen, zoals elders in het voorontwerp.

Het is daarmee samenhangend evenmin duidelijk of het de bedoeling is dat elk feit gepleegd in een “context” van intrafamiliaal geweld tot de uitsluiting van een elektronische monitoring moet leiden (met inbegrip van, bijvoorbeeld, de situatie waarin een minderjarige, slachtoffer van intrafamiliaal geweld, een jeugddelict begaat), dan wel of meer in het bijzonder de

⁵ In het ontworpen artikel 34/0, derde lid, van het Jeugddelinquentiedecreet moet worden geschreven “delictpleger” in plaats van “verdachte”. In de inleidende zin van artikel 8 van het voorontwerp moet daarnaast de wetsgeschiedenis worden gecorrigeerd.

⁶ De voormelde uitsluitingen zijn immers ruimer, dan wel dwingender dan de uitzonderingen op de mogelijkheid tot het toekennen van een elektronisch toezicht waarin wordt voorzien bij de artikelen 96 (poging van doodslag) en 140 (niet-consensuele seksuele handelingen voorafgegaan door of gepaard gaand met foltering, opsluiting of zwaar geweld) nieuw Sw. en bij artikel 28/1 van 17 mei 2006 ‘betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten’.

⁷ Decreet van 19 april 2024 ‘tot wijziging van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de opheffing van de leeftijdsgrens en de mogelijkheid van elektronische monitoring in de fase van de voorlopige rechtspleging en overige wijzigingen’.

⁸ *Parl.St.* VI.Parl. 2023-24, nr. 2013/1, 34.

⁹ Adv.RvS 62.779/3 van 18 april 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het Jeugddelinquentiedecreet, opm. 33.

situatie wordt beoogd waarin de minderjarige zich zelf schuldig maakt aan intrafamiliaal geweld. Ook dat moet worden verduidelijkt in de tekst van de ontworpen bepalingen.

Artikel 6

7.1. Artikel 6, 1°, van het voorontwerp heft in artikel 25/2, eerste lid, van het Jeugddelinquentiedecreet het woord “maximaal” op. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat het een technische wijziging betreft, vermits de duur van de module kortverblijf een vaste periode van veertien dagen is. De gemachtigde lichtte nog het volgende toe:

“Hoewel in het jeugddelinquentiedecreet op heden inderdaad is opgenomen dat het gaat om een termijn van ‘maximaal veertien dagen’ is het zo dat de duur van de module kortverblijf al sinds de start een vaste duur van veertien dagen betreft, zoals ook vastgelegd in het uitvoeringsbesluit van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de organisatie, samenstelling en werking van de gemeenschapsinstellingen en zoals ook in het decreet bepaald voor het kortverblijf in de fase ten gronde (artikel 35 van het jeugddelinquentiedecreet). Het gaat dus om een materiële vergissing, zoals ook werd meegedeeld aan de Raad van State naar aanleiding van een eerdere adviesvraag. De termijn van veertien dagen is immers noodzakelijk om een onderbouwde toeleiding en advies richting een snelle doorstart naar een ambulant traject mogelijk te maken. Binnen de module kortverblijf vindt vanaf de vijfde dag een trajectoverleg plaats en wordt pas op dag 12 toegewerkt naar een engagementsplan van de minderjarige dat een plan van aanpak bevat voor de criminogene factoren en levensbehoeften en een advies van de sociale dienst over het uitstroomtraject dat is aangewezen, en met welke partner. Dit traject betreft een vast traject. Het is dan ook niet de bedoeling dat hiervan wordt afgeweken, ook niet in de voorbereidende rechtspleging wanneer het wordt opgelegd als vervangende maatregel bij het niet-naleven van voorwaarden.” (voetnoten weggelaten)

Deze uitleg wordt het best opgenomen in de memorie van toelichting.

7.2. De gemachtigde bevestigde dat ook artikel 20, § 2, eerste lid, 3°/2, van het Jeugddelinquentiedecreet overeenkomstig moet worden gewijzigd. Verder gevraagd hoe artikel 20, § 2, derde lid, van hetzelfde decreet nog zal kunnen worden toegepast, stelde de gemachtigde voor om de volgende nieuwe bepaling in het voorontwerp op te nemen:

“In artikel 20, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2020 en 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 3°/2, wordt het woord ‘maximaal’ opgeheven;

2° in het derde lid wordt tussen de woorden ‘tot en met’ en de zinsnede ‘5°’ de zinsnede ‘3/1°, 4° en’ ingevoegd.”

Die wijzigingen moeten met het oog op de coherentie worden doorgevoerd.

Artikel 7

8.1. Artikel 7 van het voorontwerp wijzigt artikel 26 van het Jeugddelinquentiedecreet, dat de gesloten oriëntatie tijdens de voorbereidende rechtspleging regelt. Om die maatregel te

kunnen opleggen, moet de minderjarige die veertien jaar of ouder is op het ogenblik van de feiten, naar luid van het ontworpen artikel 26, § 2, eerste lid, 2°, van dat decreet (artikel 7, 1°, van het voorontwerp), ervan worden verdacht een jeugddelict te hebben gepleegd dat, als het zou zijn gepleegd door een meerderjarige, een straf van niveau 3 of hoger tot gevolg kan hebben.

In een nieuw tweede lid¹⁰ worden, in afwijking daarvan, een aantal strafbare feiten opgesomd die eveneens kunnen leiden tot een plaatsing (artikel 7, 2°, van het voorontwerp).¹¹ Voor bepaalde daarvan wordt erin voorzien dat ook de poging daartoe kan leiden.¹² Het is in het licht van de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie echter niet steeds duidelijk waarom de poging tot bepaalde verwante strafbare feiten niet in de lijst wordt opgenomen. Zo wordt de poging tot gewelddaden met een integriteitsaantasting van de *tweede* graad tot gevolg (artikel 195 nieuw Sw.) opgenomen, maar niet de poging tot gewelddaden met een integriteitsaantasting van de *derde* graad tot gevolg (artikel 196). Verder wordt de poging tot *mensenhandel* (artikel 258) opgesomd, maar niet de poging tot *mensensmokkel* (artikel 259). Die keuzes moeten worden heroverwogen of verantwoord in de memorie van toelichting.

8.2. Het is evenmin duidelijk waarom in dezelfde lijst naar de artikelen 352 (schending van het beroepsgeheim) en 353 (afwijkingen van het beroepsgeheim) nieuw Sw. wordt verwezen. De Raad van State ziet niet in hoe een en ander een jeugddelict kan uitmaken dat aanleiding zou moeten kunnen geven tot de gesloten oriëntatie.

9.1. Om de gesloten oriëntatie te kunnen opleggen aan een minderjarige die tussen twaalf en veertien jaar oud is op het ogenblik van de feiten, geldt naar luid van het ontworpen artikel 26, § 3, eerste lid, 2°, van het Jeugddelinquentiedecreet (artikel 7, 3°, van het voorontwerp) dat het jeugddelict waarvoor de minderjarige wordt vervolgd, als hij meerderjarig zou zijn, een straf van niveau 4 of hoger tot gevolg kan hebben.

Ook hier worden in een nieuw tweede lid¹³, in afwijking daarvan, een aantal strafbare feiten opgesomd die eveneens kunnen leiden tot een plaatsing (artikel 7, 4°, van het voorontwerp).¹⁴ Artikel 2*bis*, § 2, van de wet van 24 februari 1921 ‘betreffende het verhandelen van gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen’ wordt luidens de memorie van toelichting opgenomen met verwijzing naar “verzwaring gepleegd ten aanzien van minderjarigen +16 jaar”. De stellers van het voorontwerp moeten zich ervan vergewissen dat die verwijzing nog adequaat is in het licht van de wijziging van die bepaling bij de wet van 16 maart 2026 ‘tot verzwaring van de

¹⁰ In dat ontworpen lid moet worden geschreven “als vermeld in de artikelen” in plaats van “als vermeld in artikel”.

¹¹ Voor bepaalde jeugddelicten wordt beter het precieze onderdeel vermeld van het artikel waarnaar wordt verwezen (bv. artikel 202, 1°, en 232, 2°, nieuw Sw.).

¹² Luidens artikel 9, § 1, vierde lid, nieuw Sw. wordt de strafbare poging bestraft met een straf van het onmiddellijk lagere strafniveau dan datgene gesteld op het voltooide misdrijf.

¹³ In dat ontworpen lid moet worden geschreven “als vermeld in de artikelen” in plaats van “als vermeld in artikel” en moet in de opsomming het woord “artikel” telkens worden weggelaten.

¹⁴ Voor bepaalde jeugddelicten wordt beter het precieze onderdeel vermeld van het artikel waarnaar wordt verwezen (bv. artikel 202, 1° en 2°, nieuw Sw.).

straffen inzake drugshandel, wapenhandel, criminele organisatie en witwassen, en tot harmonisatie van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen, en de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, met het Strafwetboek van 29 februari 2024’.

9.2. Met het oog op de coherentie met artikel 26, § 3, eerste lid, 2°, van het Jeugddelinquentiedecreet wordt in het nieuwe tweede lid het best geschreven “als het jeugddelict waarvoor de minderjarige vervolgd wordt” in plaats van “als de minderjarige ervan verdacht wordt een jeugddelict te hebben gepleegd dat”.

10. Zoals vermeld *sub* 8.1 wordt in het ontworpen artikel 26, § 2, eerste lid, 2°, van het Jeugddelinquentiedecreet bepaald dat om de maatregel van de gesloten oriëntatie tijdens de voorlopige rechtspleging te kunnen opleggen, de minderjarige die veertien jaar of ouder is op het ogenblik van de feiten ervan moet worden verdacht een feit te hebben gepleegd dat, als het zou zijn gepleegd door een meerderjarige, een straf van niveau 3 of hoger tot gevolg kan hebben.¹⁵ In afwijking daarvan kunnen, luidens het ontworpen tweede lid, een aantal strafbare feiten die in het gemeen strafrecht overeenstemmen met een straf van niveau 2 eveneens leiden tot een plaatsing.¹⁶ In sommige gevallen kunnen ook de pogingen tot een strafbaar feit dat overeenstemt met een straf van niveau 2 leiden tot een plaatsing. Die pogingen worden in het gemeen strafrecht bestraft met een straf van niveau 1.¹⁷

Zoals de memorie van toelichting bevestigt, wordt een aantal reacties in het Jeugddelinquentiedecreet afhankelijk gesteld van de ernst van het jeugddelict en heeft de decreetgever ervoor gekozen om die ernst te bepalen “op basis van de strafmaat die in de federale wetgeving (het Strafwetboek of de bijzondere strafwetgeving) aan het desbetreffende misdrijf is gekoppeld, zoals die zou gelden indien het misdrijf door een meerderjarige was gepleegd”. Hoewel de decreetgever ter zake over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt, dienen zijn keuzes te kunnen worden verantwoord in het licht van het beginsel van de proportionaliteit van de straf.

Wat de sanctie van langdurige gesloten begeleiding betreft, is uitdrukkelijk bepaald dat de maximumduur niet meer kan bedragen dan de strafmaat waarin is voorzien als het feit zou zijn gepleegd door een meerderjarige (artikel 37, § 1, van het Jeugddelinquentiedecreet). Een gelijkaardige bepaling is niet opgenomen voor de maatregelen tijdens de voorbereidende rechtspleging, al geldt daarvoor geen absolute maximumtermijn. In die fase geldt wel het vermoeden van onschuld. Ook geldt voor plaatsingen het beginsel dat deze plaatsing slechts mag worden gehanteerd als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke duur (artikel 37, b), van het Verdrag van 20 november 1989 ‘inzake de rechten van het kind’ (hierna: Kinderrechtenverdrag).

¹⁵ Luidens artikel 36, zesde lid, nieuw Sw. bestaat die straf in beginsel uit een gevangenisstraf van meer dan drie jaar tot ten hoogste vijf jaar of een behandeling onder vrijheidsberoving van meer dan twee jaar tot ten hoogste vier jaar.

¹⁶ Die straf komt luidens artikel 36, zevende lid, 1°, nieuw Sw. overeen met een gevangenisstraf van zes maanden tot ten hoogste drie jaar.

¹⁷ Volgens artikel 36, achtste lid, nieuw Sw. kan een straf van niveau 1 niet leiden tot een vrijheidsberoving.

Op basis van de aangehaalde principes worden de stellers van het voorontwerp uitgenodigd het ontworpen artikel 26, § 2, tweede lid, en het ontworpen artikel 26, § 3, tweede lid, van het Jeugddelinquentiedecreet te heroverwegen.

Artikel 11

11. Het ontworpen artikel 37, § 2, 4°,¹⁸ van het Jeugddelinquentiedecreet (artikel 11, 1°, van het voorontwerp) somt de strafbare feiten op die aanleiding kunnen geven tot de sanctie van de gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar tijdens de rechtspleging ten gronde. De lijst bevat een aantal feiten waarvoor in het nieuw Strafwetboek een straf van niveau 3 of lager is bepaald.¹⁹ Nochtans wordt de lijst afgesloten met de toevoeging “voor zover dat feit strafbaar is met een straf van niveau 4 of hoger”. Hetzelfde probleem doet zich voor in de bij artikel 11, 2° en 3° (waar naar niveau 5 wordt verwezen) en 4°, van het voorontwerp ontworpen zinsnedes. Ook bevat de bepaling tegenstrijdigheden. Zo kan, door de bijkomende verwijzingen naar “pogingen” tot feiten als vermeld in titel 3, hoofdstuk 1, afdeling 1, een poging wel aanleiding geven tot de sanctie van langdurige gesloten begeleiding, terwijl dat voor het voltooide feit niet mogelijk is omdat daarvoor een straf van niveau 3 geldt (bijvoorbeeld ‘uitgelokte doodslag’ – artikel 103 nieuw Sw.).

Die tegenstrijdigheden moeten worden weggewerkt, rekening houdend met het *sub* 4 aangehaalde respect voor de grondrechten die relevant zijn voor minderjarigen, waaronder het beginsel dat deze plaatsing slechts mag worden gehanteerd als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke duur (artikel 37, b), van het Kinderrechtenverdrag).

Artikel 13

12. Het ontworpen artikel 38, § 2, derde lid, van het Jeugddelinquentiedecreet (artikel 13, 2°, van het voorontwerp) somt de strafbare feiten op die rechtstreeks aanleiding kunnen geven tot uithandengeving. De basisvoorwaarde van uithandengeving is dat de jeugdrechtbank de sancties uit het Jeugddelinquentiedecreet niet geschikt acht (artikel 38, § 2, eerste lid, van het Jeugddelinquentiedecreet). Het is bijgevolg niet aanvaardbaar dat uithandengeving mogelijk zou zijn voor strafbare feiten waarvoor langdurige gesloten begeleiding niet mogelijk is. Dat is bijvoorbeeld het geval door de algemene verwijzing, in het ontworpen artikel 38, § 3, derde lid, van het Jeugddelinquentiedecreet naar titel 3, hoofdstuk 1, afdeling 1, van boek II, nieuw Sw.: terwijl de algemene grens voor strafbare feiten die aanleiding kunnen geven tot langdurige gesloten begeleiding een straf van niveau 4 is, geldt voor het strafbare feit vermeld in artikel 103 nieuw Sw.

¹⁸ In de ontworpen zinsnede moet worden geschreven “als vermeld in de artikelen” in plaats van “als vermeld in artikel” en moet in het eerste deel van de opsomming het woord “artikel” telkens worden weggelaten. Deze opmerking geldt, *mutatis mutandis*, eveneens voor de in artikel 11, 2° tot 4°, van het voorontwerp ontworpen zinsnedes.

¹⁹ Bv. de artikelen 120, 134 en 166 nieuw Sw. Andere feiten waarvoor een straf van niveau 3 of lager geldt, worden overigens niet opgenomen (bv. de artikelen 135 tot 137 nieuw Sw.).

de grens van een straf van niveau 3. Die tegenstrijdigheden moeten bijgevolg ook hier worden weggewerkt.

Artikel 20

13. Overeenkomstig artikel 20 van het voorontwerp treedt het aan te nemen decreet in werking op 1 september 2026. Artikel 37/1 van het Jeugddelinquentiedecreet, dat bij artikel 12 van het voorontwerp wordt gewijzigd, regelt de terbeschikkingstelling en is in dat decreet ingevoegd bij artikel 29 van het decreet van 19 april 2024. Die bepaling is echter nog niet in werking getreden.²⁰ De gemachtigde verklaarde:

“Deze specifieke inwerkingtredingsbepaling werd ingevoerd na een opmerking over de Raad van State (advies nr. 74.679/16). Het lijkt dan ook gepast om hiermee rekening te houden bij het huidige wijzigingsdecreet en éénzelfde redenering te volgen. De nodige artikelen zullen in het ontwerp worden gewijzigd.”

Artikel 20 van het voorontwerp moet overeenkomstig worden aangepast.

14. In de mate dat de nieuwe regeling aanleiding geeft tot strengere sancties dan de bestaande, moet er rekening mee worden gehouden dat ze, gelet op het beginsel van de retroactiviteit van de mildere straf, zoals gewaarborgd door artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, artikel 49, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, slechts zal kunnen worden toegepast op feiten die plaatsvinden na de inwerkingtreding ervan.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS

²⁰ Overeenkomstig artikel 45 van het decreet van 19 april 2024 treedt artikel 29 ervan in werking “tien dagen na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Federale Staat”.